

Divulga UAB

Revista de difusió de la recerca de la
Universitat Autònoma de Barcelona

27/11/2025

Són accessibles els refugis climàtics de Barcelona per als residents vulnerables? Una anàlisi des de la justícia de la mobilitat

Un estudi recent aporta noves perspectives sobre l'accessibilitat de la Xarxa de Refugis Climàtics de Barcelona, qüestionant si el sistema en expansió de refugis beneficia realment els residents que més ho necessiten. Publicat a *Cities*, la recerca s'ha dut a terme mitjançant una col·laboració entre el grup d'investigació GEMOTT sobre mobilitat, transport i territori de la UAB i el grup de Data Analytics & Visualization del Barcelona Supercomputing Center (BSC-CNS), en el marc del projecte vCity.

Credit: Mariona Gil <https://goo.su/bgeqfcT>

Des del 2019, Barcelona ha creat més de 350 refugis climàtics per ajudar els residents durant les onades de calor extrema. Tot i que això suposa un avenç considerable en l'adaptació climàtica, encara hi ha dubtes sobre si la xarxa està distribuïda i és accessible de manera equitativa, especialment per a grups vulnerables com les persones grans, les llars amb baixos ingressos i la població migrant que viu en barris més exposats a la calor. Per analitzar aquestes qüestions, investigadors del grup GEMOTT sobre mobilitat, transport i

territori de la Universitat Autònoma de Barcelona i el grup de Data Analytics & Visualization del Barcelona Supercomputing Center (BSC-CNS), en el marc del projecte vCityels, vam combinar una anàlisi d'isòcrones basada en SIG amb dades socioeconòmiques, per determinar qui pot arribar realment a un refugi amb una caminada de 10 minuts. A més, vam tenir en compte velocitats de marxa més lentes (uns 3,28 km/h) per reflectir millor les limitacions de mobilitat que afronten alguns residents, i vam aplicar un enfocament interseccional per explorar com l'edat, els ingressos i l'origen migrant es combinen per generar diferents nivells de vulnerabilitat.

Els resultats mostren un panorama complex. Sobre el paper, l'accessibilitat sembla elevada: aproximadament el 92% dels residents vulnerables viuen a menys de 10 minuts a peu d'un refugi. Tanmateix, aquesta xifra cau fins al 75% a l'agost, quan molts refugis romanen tancats, deixant grans sectors de la població sense accés fàcil en el moment més crític de les onades de calor. Les mancances són especialment notables als barris amb més densitat de població migrant i amb baixos ingressos, posant de manifest desigualtats espacials i socials persistents. A més, quan es van considerar velocitats de marxa més baixes, l'accessibilitat es reduïa encara més per a les persones amb mobilitat limitada.

En conjunt, l'estudi demostra que la proximitat, per si sola, no és suficient per garantir una protecció climàtica justa. Una política eficaç també ha d'afrontar les barreres de mobilitat, les desigualtats socioeconòmiques i les limitacions estacionals del servei. En oferir una anàlisi detallada i basada en l'evidència, la recerca proporciona una orientació valuosa per a l'objectiu de Barcelona de 2030: assegurar que cada resident es trobi a un màxim de cinc minuts d'un refugi. El seu marc metodològic també ofereix un model aplicable per avaluar l'equitat de les estratègies d'adaptació climàtica en ciutats d'arreu del món.

L'estudi ha estat dirigit per Serena Mombelli, investigadora predoctoral a GEMOTT, amb els coautors Roger González March, el Dr. Fernando Cucchiatti, el Prof. Oriol Marquet i el Dr. Patricio Reyes.

Serena Mombelli

Department de Geografia
Universitat Autònoma de Barcelona

Oriol Marquet

Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA-UAB)
Departament de Geografia
Universitat Autònoma de Barcelona

Roger González March, Fernando Cucchiatti i Patricio Reyes

Barcelona Supercomputing Center (BSC)

Referències

Mombelli, S., González March, R., Cucchiatti, F., Marquet, O., & Reyes, P. (2026). **Are Barcelona's climate shelters accessible to vulnerable residents? A mobility justice analysis.** *Cities*, 168, 106487. <https://doi.org/10.1016/j.cities.2025.106487>

[View low-bandwidth version](#)